

YHTEISET TUTKINNON OSAT (YTO)

Kouvolan seudun ammattiopisto

1 YHTEISET TUTKINNON OSAT 35 OSP	Pakolliset 26 osp	Valinnaiset 9 osp	Toimipiste, joka järjestää valinnaisen	Opiskelijan omat merkinnät
1.1 Viestintä ja vuorovaikutusosaaminen 1.1.1 Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi 1.1.2 Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi 1.1.3 Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä, englanti 1.1.4 Toiminta digitaalisessa ympäristössä 1.1.5 Taide ja luova ilmaisu	11 osp 4 osp 1 osp 3 osp 2 osp 1 osp	 0–3 osp 0–3 osp 0–3 osp 0–3 osp 0–3 osp		
1.2 Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen 1.2.1 Matematiikka ja matematiikan soveltaminen 1.2.2 Fysikaaliset ja kemialliset ilmiöt ja niiden soveltaminen	6 osp 4 osp 2 osp	 0–3 osp 0–3 osp		
1.3 Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen 1.3.1 Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen 1.3.2 Työelämässä toimiminen 1.3.3 Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet 1.3.4 Yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta 1.3.5 Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen 1.3.6 Kestävän kehityksen edistäminen	9 osp 2 osp 2 osp 1 osp 1 osp 2 osp 1 osp	 0–3 osp 0–3 osp 0 osp 0 osp 0–3 osp 0–3 osp		

YHTEISET TUTKINNON OSAT

Yhteiset tutkinnon osat ovat Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen ja Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen.

YHTEISTEN TUTKINNON OSIEN ARVIOINTI

Yhteiset tutkinnon osat (kokonaisuudet) arvioidaan asteikolla HYVÄKSYTTY/HYLÄTTY.

Yhteisten tutkinnon osien pakolliset ja valinnaiset osa-alueet (oppiaineet) arvioidaan arvosanoilla

- K5 = kiitettävä
- H4 = osaamisen taso ylittää selkeästi H3-tason, mutta ei yllä K5-tasolle
- H3 = hyvä
- T2 = osaamisen taso ylittää selkeästi T1-tason, mutta ei yllä H3-tasolle
- T1 = tyydyttävä

Opiskelijan oppimista ja osaamista arvioidaan tuntiosaamisen, kirjallisten ja suullisten harjoitusten ja/tai kokeiden avulla. Osaaminen voidaan arvioida myös näytön yhteydessä.

PAKOLLISET YHTEISET TUTKINNON OSAT, 26 osp

1.1 VIESTINTÄ- JA VUOROVAIKUTUSOSAAMINEN, 11 osp

1.1.1 Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi

Pakolliset osaamistavoitteet 4 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- toimia tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- tulkita erilaisia tekstejä sekä hankkia ja arvioida tietoja eri lähteistä
- tuottaa erilaisia tekstejä ja ilmaista tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä.

Toteutussuunnitelma:

Ammatillinen vuorovaikutus

- Yleiskielen ja oman alan käsitteistön hallinta
- Erilaisissa viestintätilanteissa toimiminen
- Oman mielipiteen ilmaisu ja perusteleminen
- Omaan alaan liittyvän ilmiön esittely
- Omien vuorovaikutustaitojen arviointi

Tiedonhankinta

- Monilukutaito ja tiedonhankinta
- Tiedon ja tietolähteen luotettavuuden arviointi
- Tekijänoikeudet ja lähteisiin viittaaminen
- Omalla alalla ja työelämässä käytettyjen tekstilajien ja medioiden tunnistaminen
- Tekstin tiivistäminen
- Oman osaamisen arviointi, vahvuuksien ja kehittämiskohteiden tunnistaminen

Kirjallinen viestintä

- Hyvän asiatekstin ja kirjoitetun kielen käytänteet
- Oman alan ja työelämän tekstien tuottaminen
- Oman tekstin muokkaaminen, oman osaamisen arviointi, omien vahvuuksien ja kehittämiskohteiden tunnistaminen

Suullinen viestintä

- Hyvän yleiskielen ja tilanteen mukaisen puhekielen käytänteet
- Suullisten esitysten tai audiovisuaalisten tekstien tuottaminen ja esittäminen
- Tavoitteet omalle ilmaisulle, oman ilmaisun arviointi

1.1.2 Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi

Pakolliset osaamistavoitteet 1 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- käyttää toista kotimaista kieltä työtehtävissään ja työhön liittyvissä vuorovaikutustilanteissa.

Toteutussuunnitelma:

- Viestintätilanteet
- Ammattisanasto
- Työ- ja turvallisuusohjeet
- Ammattisanasto
- Tekstien tulkinta ja tuottaminen
- Viestintätilanteet
- Ammatilliset tekstit
- Ammatillinen viestintä

1.1.3 Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä, englanti

Pakolliset osaamistavoitteet 3 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- käyttää vierasta kieltä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- hakea tietoa erilaisista vieraskielisistä lähteistä
- toimia monikielisessä ja -kulttuurisessa ympäristössä.

Toteutussuunnitelma:

Communication

- Viestintätilanteet, tiedonhaku ja itsearviointi
- Arkielämän sanasto ja rakenteet
- Arkielämän sanasto ja rakenteet
- Ammatillinen koulutus
- Viestintätilanteet
- Asiointitilanteet monikielisessä ympäristössä
- Asiointitilanteet monikielisessä ympäristössä
- Viestintätilanteet ja itsearviointi

Vocational Basics

- Ammatilliset viestintätilanteet ja itsearviointi
- Oman alan sanasto ja fraasit
- Turvallinen työympäristö
- Työtehtävien esittely
- Asiakaspalvelu
- Tuotteen ja palvelutilanteen esittely
- Tuotteen ja palvelutilanteen esittely
- Tuotteen ja palvelutilanteen esittely, itsearviointi

Skilled Professional

- Työelämän viestintätilanteet ja itsearviointi
- Luotettavat tiedonlähteet
- Suomi ja muut kulttuurit
- Työnhaku
- Työnhakuasiakirjat
- Työelämän viestintätilanteet ja small talk
- Työskentely ulkomailla
- Monikulttuurinen viestintä ja itsearviointi

1.1.4 Toiminta digitaalisessa ympäristössä

Pakolliset osaamistavoitteet 2 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- käyttää yleisimpiä tieto- ja viestintätekniisiä laitteita ja tekee niihin liittyviä valintoja
- käyttää digitaalisia palveluita ja sovelluksia.

Toteutussuunnitelma:

- Tietoturva ja tietosuoja
- Verkkoidentiteetti
- Laitteet
- Digitaaliset ympäristöt sekä palvelut ja niissä toiminta
- Tiedon hankkiminen
- Tiedon siirto ja tallentaminen
- Tekijänoikeudet verkossa

1.1.5 Taide ja luova ilmaisu

Pakolliset osaamistavoitteet 1 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- tunnistaa kulttuurien ja taiteen merkityksen hyvinvoinnille
- ilmaista itseään taiteen ja luovan ilmaisun keinoin
- ilmaista itseään luovasti kirjoittamalla ja hyödyntää kuvitteellisia tekstejä

Toteutussuunnitelma:

- Kulttuurien ja taiteen eri muodot ja merkitys
- Luova ilmaisu
- Kirjallisuus oman työn tukena
- Luova kirjoittaminen

1.2 MATEMAATTIS-LUONNONTIETEELLINEN OSAAMINEN 6 OSP

1.2.1 Matematiikka ja matematiikan soveltaminen

Pakolliset osaamistavoitteet 4 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- tehdä laskutoimituksia ja mittayksiköiden muunnoksia ja soveltaa talousmatematiikkaa oman alan ja arkielämän laajuudessa
- tehdä havaintoja ja päätelmiä kuvioiden ja kappaleiden geometrisista ominaisuuksista
- käyttää loogista päättelykykyä, yhtälöitä ja tarvittavia teknisiä apuvälineitä matemaattisten ongelmien ratkaisemiseen
- arvioida tulosten oikeellisuutta ja suuruusluokkaa sekä käytettyä ratkaisumenetelmää
- arvioida oman alan matemaattista osaamistaan.

Toteutussuunnitelma:

Ongelmanratkaisu

- lausekkeen käsittely
- yhtälön ratkaiseminen ja yhtälön käyttö ongelmanratkaisussa
- verranto ja verrannon käyttö ongelmanratkaisussa
- yhtälön ratkaiseminen tietokoneella

Talousmatematiikka

- prosenttiluku, prosenttiarvo, perusarvo
- muutos prosentteina ja prosenttiyksikköinä
- lisätty- ja vähennetty arvo
- prosenttilaskun sovelluksia
- korkolasku ja sen sovelluksia

Geometria

- mittayksikkömuunnokset
- mittasuhte
- pinta-alat
- tilavuudet

Numeerisen tiedon käsittely

- valmiit numeroaineistot ja niiden käsittely
- frekvenssijakauma
- kaavioita
- sijainti- ja hajontalukuja

1.2.2 Fysikaaliset ja kemialliset ilmiöt ja niiden soveltaminen

Pakolliset osaamistavoitteet 2 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- tunnistaa keskeiset fysiikan käsitteet ja soveltaa niitä arki- ja työelämässä
- huomioida kemialliset aineet ja niiden ominaisuudet työssään
- arvioida oman alan fysiikan ja kemian osaamistaan

Toteutussuunnitelma:

Fysiikka 1 osp

- SI-järjestelmä
- mekaniikka
- lämpöoppi
- sähköoppi
- aaltoliike- ja säteily

Kemia 1 osp

- käyttöturvallisuustiedote
- vaarallisten aineiden merkit
- kemikaalien merkitseminen ja säilyttäminen
- kemikaalien hävittäminen
- kemialliset ilmiöt

1.3 YHTEISKUNTA- JA TYÖELÄMÄOSAAMINEN, 9 OSP

1.3.1 Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen

Pakolliset osaamistavoitteet 2 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- toimia osana suomalaista yhteiskuntaa
- toimia yhteiskunnan palveluiden käyttäjänä ja kuluttajana
- suunnitella omaa talouttaan ja arvioida siihen liittyviä riskejä

Toteutussuunnitelma:

Suomalainen yhteiskunta

- tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteet
- kansalaisen perusoikeudet

- yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja aktiivinen kansalainen
- yhteiskunnan tarjoamat palvelut
- kuluttajan oikeudet ja velvollisuudet
- kuluttaja-asiat ja vastuullinen kuluttaja

Oma talous

- yhteiskunnallinen talouskehitys
- tulojen ja menojen seuranta
- hankintojen suunnittelu
- rahoitusvaihtoehdot
- taloustavoitteet ja suunnitelmallisuus
- talous ja erilaiset elämänvaiheet sekä riskit

1.3.2 Työelämässä toimiminen

Pakolliset osaamistavoitteet 2 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- selvittää alan työmarkkinoiden tilannetta ja alan osaamistarpeita
- osaa solmia työsopimuksen työnantajan kanssa
- toimii osana työyhteisöä

Toteutussuunnitelma:

Työmarkkinat ja työsopimus

- työmarkkinajärjestelmä ja oman ammattialan työmarkkinat
- ammatillinen verkosto, ammatilliset työtehtävät ja osaaminen
- oman alan työehdot
- keskeinen työlainsäädäntö
- työsopimuksen sisältö

Työyhteisössä toimiminen

- työajat, toimintatavat ja joustavuus
- ulkoasu ja pukeutuminen
- suojavaatetus ja työturvallisuus
- aktiivinen työote
- monimuotoinen ja -kulttuurinen työyhteisö
- työhyvinvointi

1.3.3 Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet

Pakolliset osaamistavoitteet 1 osp

Opiskelija osaa

- tunnistaa omia kiinnostuksen kohteitaan, mahdollisuuksiaan ja tuen tarpeitaan
- tehdä tutkintoaan ja uraansa koskevia valintoja
- hankkia tutkinnon suorittamisen aikana tietoa erilaisista jatkokoulutusmahdollisuuksista ja koulutustarjonnasta
- valmistautua tutkinnon suorittamisen aikana työnhakuun ja oman osaamisensa esittelyyn.

Toteutussuunnitelma:

- Opinto-ohjaajien ja uravalmentajien oppitunnit
- Hoks-prosessiin osallistuminen ja oman opintopolun suunnittelu
- Urasuunnitelman tekeminen opintojen aikana yhteistyössä uravalmentajan kanssa
- Henkilökohtaiseen opinto-ohjaukseen osallistuminen
- Valintojen tekeminen tarjottimelta, osaamisalainfoihin ja valinnaisen tutkinnon osan infoihin osallistuminen ja muiden omaa opintopolkua koskevien valintojen tekeminen
- Jatkokoulutusmahdollisuuksien selvittäminen ja jatkokoulutusinfoihin osallistuminen
- Osaamisportfolion tekeminen ja oman osaamisen näkyväksi tekeminen
- Omien työnhakuvalmiuksien arviointi ja oman alan työpaikkoihin ja työnhakuun tutustuminen

1.3.4 Yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta

Pakolliset osaamistavoitteet 1 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- toimii yrityksen tavoitteita edistäen
- Ideoi liikeidean ja arvioi sen toteuttamismahdollisuuksia

Toteutussuunnitelma:

- Oman alan yritystoiminnan merkitys ja tulevaisuuden näkymät yhteiskunnassa
- Liiketoimintamalli ja liikeidea
- Taloudellisuus ja oman työn vaikutukset organisaation tulokseen
- Asiakaslähtöisyys ja oma-aloitteisuus
- Aloittavan yrittäjän tukipalvelut ja tietolähteet
- Yritystoiminnan taloudelliset ja toiminnalliset resurssit sekä verkostot
- Yrittäjävalmiudet
- Riskit

1.3.5 Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen

Pakolliset osaamistavoitteet 2 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Työkyvyn edistäminen

Opiskelija osaa

- arvioida toimintaympäristönsä ja toimintansa turvallisuutta ja terveellisyyttä
- ehkäistä tapaturmien syntymistä ja antaa ensiapua
- edistää liikunnan avulla opiskelu- ja työkykyään sekä hyvinvointiaan

Hyvinvoinnin edistäminen

Opiskelija osaa

- laatia toteuttamiskelpoisen hyvinvointisuunnitelman oman terveytensä ja hyvinvointinsa edistämiseksi
- huolehtia terveydestään ja toimintakyvystään
- edistää liikunnan avulla opiskelu- ja työkykyään sekä hyvinvointiaan

Toteutussuunnitelma:

Työkyvyn edistäminen

- Ammatin kuormittavuustekijät ja niiden ehkäisy
- Työkykyyn vaikuttavat tekijät
- Ensiavun perusteet
- Tapaturmariskit liikuntatilanteissa
- Opiskelu-, työkykyä ja hyvinvointia edistävä liikunta

Hyvinvoinnin edistäminen

- Hyvinvointisuunnitelman ohjeistus ja oman terveyden ja toimintakyvyn edistämisen mahdollisuudet
- Uni ja mielenhyvinvointi
- Liikunta ja terveys
- Seksuaaliterveys ja ihmissuhteet
- Tupakka ja päihteet
- Ravitsemus ja palautuminen
- Opiskelu-, työkykyä ja hyvinvointia edistävä liikunta

1.3.6 Kestävän kehityksen edistäminen

Pakolliset osaamistavoitteet 1 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- toimia kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti
- ottaa huomioon elinkaariajattelun periaatteet
- pohtia ratkaisuja eettisistä näkökulmista

Toteutus suunnitelma:

- Perusteet ja maapallo
- Ympäristö ja luonnonvarat Suomessa
- Kiertotalous
- Elinkaarianalyysi
- Energia- ja materiaalitehokkuus
- Ekologinen, taloudellinen kestävyys
- Sosiaalinen ja kulttuurillinen kestävyys

VALINNAISET YHTEISET TUTKINNON OSAT, 9 OSP

Opiskelija valitsee mitä tahansa yhteisten tutkinnon osien osa-alueita yhteensä 9 osaamispisteen verran.

1.1.6 Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi

Valinnaiset osaamistavoitteet 3 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan
- kehittää esiintymis- ja ryhmätaitojaan
- tulkita ja tuottaa erilaisia tekstejä
- tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.

Toteutus suunnitelma:

Esiintyminen ja vuorovaikutus

- Oman mielipiteen ilmaiseminen ja perusteleminen
- Sanaton viestintä
- Spontaani puheenvuoro
- Ryhmässä toimiminen
- Valmisteltu puheenvuoro
- Kokous- ja neuvottelukäytännöt

Tekstien tuottaminen ja tulkinta

- Erilaisiin tekstilajeihin tutustuminen

- Erilaisten ilmaisutapojen analysoiminen
- Erilaisten tekstien tuottaminen ja tulkitseminen
- Palautteen antaminen ja vastaanottaminen
- Tekstin muokkaaminen palautteen pohjalta

Kirjallisuus ja kulttuuri

- Kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden merkitys
- Kirjallisuuden eri lajeihin tutustuminen
- Kaunokirjallisuuden lukeminen, tulkitseminen ja arviointi
- Muihin taidemuotoihin tutustuminen
- Muiden taideteosten tulkitseminen ja arviointi

1.1.7 Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi

Valinnaiset osaamistavoitteet 3 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- käyttää toista kotimaista kieltä alaan liittyvissä vuorovaikutustilanteissa ja työtehtävissä
- selviytyä arkipäivän tilanteissa toisella kotimaisella kielellä
- kirjoittaa työhönsä liittyviä suppeita tekstejä
- hyödyntää kielenkäytössä erilaisia tietolähteitä
- ymmärtää molempien kansalliskielten ja kulttuurien merkityksen kulttuurisesti moninaisessa Suomessa.

Toteutussuunnitelma:

- vuorovaikutus arjessa ja työssä
- kirjallinen viestintä työelämässä

1.1.8 Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä, englanti

Valinnaiset osaamistavoitteet 3 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- viestiä vieraalla kielellä työelämän tilanteissa
- toimia aktiivisena kansalaisena vieraskielisissä yhteyksissä.

Toteutussuunnitelma:

- viestintätilanteet ja suullinen vuorovaikutus työelämässä

- toiminta aktiivisena kansalaisena vieraskielisissä yhteyksissä

1.1.9 Toiminta digitaalisessa ympäristössä

Valinnaiset osaamistavoitteet 3 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- hyödyntää erilaisia digitaalisia ympäristöjä ja sovelluksia työtehtävissään
- tuottaa ja jakaa digitaalista aineistoa ammattiinsa liittyvissä verkostoissa.

Toteutussuunnitelma:

- Erilaisten digitaalisten ympäristöjen ja sovellusten hyödyntäminen
- Digitaalisen aineiston tuottaminen ja jakaminen ammattiinsa liittyvissä verkostoissa

1.1.10 Taide ja luova ilmaisu

Valinnaiset osaamistavoitteet 3 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- havainnoida ja kerätä tietoa kulttuuriympäristöstä ja sen ilmiöistä
- suunnitella ja kokeilla teoksen, tuotteen tai palvelun toteuttamista luovan ilmaisun keinoin.

Toteutussuunnitelma:

- Kulttuuriympäristön ja sen ilmiöiden havainnointi ja tiedon keruu
- Teoksen, tuotteen tai palvelun toteuttamisen suunnittelu ja kokeilu luovan ilmaisun keinoin

1.2 MATEMAATTIS-LUONNONTIETEELLINEN OSAAMINEN

1.2.3 Matematiikka ja matematiikan soveltaminen

Valinnaiset osaamistavoitteet 3 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- ratkaista omaan alaan liittyviä matemaattisia ongelmia päättelemällä, yhtälöillä ja kuvaajien avulla

- hankkia, ryhmitellä ja tulkita matemaattista tietoa
- tuottaa tilastoaineistosta informaatiota, tulkita graafisia esityksiä ja laskea todennäköisyyksiä
- arvioida matemaattisten ratkaisujen oikeellisuutta ja tuloksen suuruusluokkaa
- soveltaa arki- ja työelämässä tarvittavaa talousmatematiikkaa
- arvioida matemaattista osaamistaan

Toteutussuunnitelma:

- lausekkeiden käsittely, yhtälön ratkaiseminen
- yhtälön muodostaminen ja sen ratkaiseminen (mallinnus)
- yhtälöparin ratkaiseminen algebrallisesti
- yhtälöparin muodostaminen ja ratkaiseminen (mallinnus)
- materiaali- ja työ kustannusten laskeminen
- oman työn hinnoittelu ja kannattavuus
- valmiiden numeroaineistojen käsittelyä graafisin ja tilastollisin menetelmin
- omien numeroaineistojen käsittelyä graafisin ja tilastollisin menetelmin
- todennäköisyyslaskenta ja -jakauma

1.2.4 Fysikaaliset ja kemialliset ilmiöt ja niiden soveltaminen

Valinnaiset osaamistavoitteet 3 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- kuvata ja selittää ilmiöitä fysiikan käsitteiden ja lainalaisuuksien avulla omalla alallaan
- tehdä kokeellisia mittauksia ja havaintoja omaan alaan liittyvistä fysikaalisista ja kemiallisista ilmiöistä
- käsitellä kokeellisia mittaustuloksia ja analysoida havaintoja oman alan fysikaalisista ja kemiallisista ilmiöistä
- arvioida fysiikan ja kemian osaamistaan

Toteutussuunnitelma:

- pitoisuuksien laskeminen
- kemiallinen turvallisuus
- kemialliset mittaukset ja mittaustulosten analysointi
- mekaniikka
- lämpöoppi
- sähköoppi
- aalto-oppi

1.3 YHTEISKUNTA- JA TYÖELÄMÄOSAAMINEN

1.3.7 Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen

Valinnaiset osaamistavoitteet 3 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- osallistua yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen
- arvioida alansa merkitystä yhteiskunnassa
- tulkita kansantalouden peruskäsitteitä ja tunnistaa keskeiset toimijat.

Toteutussuunnitelma:

- Yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen osallistuminen
- Alansa yhteiskunnallisen merkityksen arvioiminen
- Kansantalouden käsitteiden tulkitseminen ja keskeisten toimijoiden tunnistaminen

1.3.8 Työelämässä toimiminen

Valinnaiset osaamistavoitteet 3 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- toimia työyhteisön jäsenenä
- toimia erilaisissa työelämän vuorovaikutus- ja ryhmätilanteissa
- selvittää oman alansa työtehtäviä kansallisilla ja kansainvälisillä työmarkkinoilla.

Toteutussuunnitelma:

- Työyhteisön jäsenenä toimiminen
- Erilaiset työelämän vuorovaikutustilanteet
- Oman alan kansalliset ja kansainväliset työmarkkinat

1.3.9 Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen

Valinnaiset osaamistavoitteet 3 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- ylläpitää ja edistää työkykyään ja hyvinvointiaan liikunnan avulla
- edistää oppilaitosyhteisön ja opiskelijoiden hyvinvointia ja osallisuutta.

Toteutussuunnitelma:

- Fyysisen toimintakyvyn ylläpitäminen
- Motoriset perustaidot
- Liikunnan lajitaidot
- Liikuntatapahtuman suunnittelu, toteutus ja osallistuminen

1.3.10 Kestävän kehityksen edistäminen

Valinnaiset osaamistavoitteet 3 osp

Tutkinnon osan kuvaus, sisältö ja tavoitteet:

Opiskelija osaa

- arvioida kestävään kehitykseen vaikuttavat tekijät työssään tai alallaan
- suunnitella kestävän kehityksen edistämiseen liittyviä toimintatapoja
- toimia kestävän kehityksen edistäjänä työssään tai alallaan
- arvioida kestävän kehityksen edistämisen onnistumista työssään tai alallaan.

Toteutussuunnitelma:

Opetuksen toteutusmuoto on työelämän projektioppimisena ohjattuna joko pienryhmässä tai itsenäisesti.

Taustatyö

- Kestävän kehityksen kertaus
- Projektityöskentelyn opettelu
- Yrityskohteen valinta
- Yrityskohteen kestävän kehityksen kartoitus
- Ekologinen kestävyys
- Taloudellinen kestävyys
- Kulttuurillinen kestävyys
- Sosiaalinen kestävyys

Nykytilan parantaminen

- Taustakartoituksen läpikäynti yrityksen kanssa ja kolmen (3) kehityskohteen valinta
- Ideariihi ja koonti
- Kehityskohteet
- Tulosten esittely yritykselle
- Tulosten seuranta

Tulevaisuus ja ympäristö

- Tulevaisuusvisiot omasta alasta ja ympäristöstä
- Oman tulevaisuuden osaamisen kartoitus

- Kestävän elämän tavan vaikutukset tulevaisuuteen
- Yritysvierailu
- Kiertotalous